

Sít' knihoven
Libereckého kraje

Knihovnická ocenění
v Libereckém kraji

Statistické výsledky
činnosti knihoven

ROČENKA KNIHOVEN LIBERECKÉHO KRAJE 2024

OBSAH

Úvod	2
Síť knihoven Libereckého kraje	3
Rok 2024 v knihovnách Libereckého kraje	4
Jednotná kampaň českých knihoven	6
Týden knihoven v Libereckém kraji	7
Vesnická knihovna Libereckého kraje	8
Knihovna roku	9
Městská knihovna roku	10
Nejlepší knihovna Libereckého kraje	11
Ocenění MARK za Liberecký kraj	12
Knihovní fondy	13
Čtenáři v knihovnách	14
Výpůjčky	15
Návštěvníci knihoven	16
Akce v knihovnách	17
Závěr	18

ÚVOD

V Libereckém kraji, třebaže patří k těm nejmenším v České republice, **působí 231 knihoven**, které obsluhují 463 996 obyvatel. **Tyto knihovny registrují celkem 44 743 čtenářů**, což činí 10 % z celkového počtu obyvatel kraje, **a v roce 2024 je navštívilo 1 928 049 návštěvníků**. Ročenka knihoven Libereckého kraje si klade za cíl představit tyto knihovny širšímu publiku a seznámit s jejich činností.

Ročenka je rozdělena do tří hlavních částí. V první části je představena síť knihoven Libereckého kraje a hlavní změny, které v knihovnách proběhly v roce 2024. V druhé části jsou zdůrazněna regionální i celostátní ocenění, týkající se knihoven a knihovníků, která byla udělena v roce 2024. Ve třetí části jsou pak uvedeny vybrané statistické výsledky činnosti knihoven Libereckého kraje, porovnány s předchozími roky a stručně zhodnoceny.

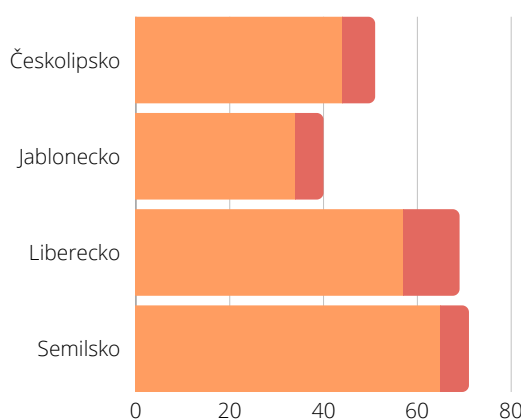
Všechny dokumenty zmíněné v této ročence se dají nalézt na stránce určené knihovnám Libereckého kraje **www.kvcli.cz/pro-knihovny**.

SÍŤ KNIHOVEN LIBERECKÉHO KRAJE V ROCE 2024

SÍŤ VEŘEJNÝCH KNIHOVEN LIBERECKÉHO KRAJE

Síť veřejných knihoven Libereckého kraje tvořilo v roce 2024 celkem 200 knihoven spolu s 31 pobočkami. Z tohoto počtu je 165 knihoven neprofesionálních (s pracovním úvazkem do 15 hodin týdně). Počet knihoven se od roku 2023 zmenšil o jednu knihovnu, provoz ukončila jedna pobočka profesionální knihovny.

Přehled počtu knihoven a jejich poboček
v jednotlivých okresech Libereckého kraje:

KNIHOVNY OBSLUHOVANÉ V RÁMCI REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ

Ze sítě veřejných knihoven Libereckého kraje je jich 205 obsluhováno v rámci regionálních funkcí, jsou jim tedy poskytovány další služby, poradenství a metodická pomoc. Tato pomoc je poskytována knihovnami pověřenými regionálními funkcemi - Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci a městskými knihovnami v České Lípě, Jablonci nad Nisou a Semilech. Konkrétní informace o regionálních funkcích je možné nalézt ve **Zprávě o výkonu regionálních funkcí v Libereckém kraji za rok 2024.**

ROK 2024 V KNIHOVNÁCH LIBERECKÉHO KRAJE

ČESKOLIPSKO

V roce 2024 proběhlo několik významných rekonstrukcí knihoven na Českolipsku.

Místní knihovna Brniště byla rekonstruována, knihovna byla znovu otevřena a nyní funguje v propojení s infocentrem. Rekonstrukce se uskutečnila také v knihovně Dubá, kde byly opraveny přístupové chodby a toalety, a ve Volfarticích, kde byla pořízena nová výbava a automatizován knihovní systém. V Městské knihovně Kamenický Šenov proběhla aktualizace fondu a následné vystěhování před rekonstrukcí půjčovny. V Kuřívodech začala celková rekonstrukce knihovny, která je proto dočasně uzavřena. Městské knihovny ve Cvikově a Novém Boru přešly na knihovní systém Tritius s podporou regionálního oddělení. Personální změny se dotkly vedení knihoven v České Lípě, Stráži pod Ralskem a Novém Boru, nové knihovnice nastoupily i v několika menších knihovnách.

JABLONECKO

Během roku 2024 proběhly v okrese Jablonec nad Nisou dvě významné změny v prostorových úpravách knihoven.

Obecní knihovna v Zásadě prošla rozsáhlou rekonstrukcí, byly zde instalovány nové regály, osvětlení, byla položena nová podlaha a zakoupen nový výpůjční pult. Oddělení regionu se podílelo na metodice řazení knih do regálu a také na rozsáhlé probírce knih. Také knihovna v Loužnici počátkem roku dokončila rozsáhlou rekonstrukci svých prostor. Městská knihovna ve Velkých Hamrech získala prostředky z VISK3 na nákup systému Koha, knihovně byla poskytnuta metodická pomoc s novým systémem. V roce 2024 došlo k formálnímu zrušení Knihovny Jiřetín pod Bukovou, která byla vyřazena z evidence MK ČR.

Místní knihovna
v Dubé

Obecní knihovna
Loužnice

ROK 2024 V KNIHOVNÁCH LIBERECKÉHO KRAJE

LIBERECKO

Rekonstrukce a změny prostor se dotkly v roce 2024 několika knihoven okresu

Liberec. Knihovna v Nové Vsi se musela přestěhovat ze školní budovy do jednacího sálu obecního úřadu, kde bude znovuotevřena v roce 2025. Ve Všelibicích – Přibyslavicích probíhá kompletní rekonstrukce objektu, v němž knihovna sídlí. V Hodkovicích nad Mohelkou začala plánovaná rekonstrukce knihovny, ve Svijanském újezdu proběhla aktualizace knihovního fondu a částečná obnova interiéru. V knihovně IGI Vratislavice bylo uzavření kvůli havárii vody využito k dalším opravám. K personálním změnám došlo ve Stráži nad Nisou a Janově Dole. V roce 2024 došlo také ke změně počtu profesionálních a neprofesionálních knihoven. Místní knihovna v Chotyni, která dlouhodobě splňovala parametry profesionální knihovny, se přesunula mezi neprofesionální knihovny.

SEMILSKO

V roce 2024 pokračují v okresu Semily rekonstrukce knihoven. V Horkách u Staré Paky byla zahájena rozsáhlá oprava celé budovy knihovny. Ve Všeni prochází rekonstrukcí budova bývalé fary, kde sídlí Obecní knihovna F. J. Tomsy; knihovna dočasně funguje v provizorních prostorách. K úpravám dochází také v prostorách knihovny v Benešově. V knihovnách v Mříčné, Peřimově, Nové Vsi nad Popelkou a Valteřicích proběhla rozsáhlá aktualizace a revize knihovních fondů. Personální obměna nastala ve třech základních knihovnách – Chuchelně, Vyskeři a Všeň. Formálně byla zrušena Obecní knihovna Hnanice a pobočka Výšinka v Turnově. Ukončení činnosti probíhá u knihovny v Jestřabí v Krkonoších, trvale uzavřeny zůstávají knihovny v Bystré nad Jizerou a Roztokách u Semil.

Obecní knihovna
Svijanský Újezd

Obecní knihovna
F. J. Tomsy ve
Všeni

JEDNOTNÁ KAMPAŇ ČESKÝCH KNIHOVEN V ROCE 2024

O CELONÁRODNÍCH KAMPAŇÍCH KNIHOVEN

V roce 2019 vznikla myšlenka jednotné celoroční kampaně pro všechny knihovny, která by jednak podpořila větší celostátní knihovnické akce, oslovila lépe veřejnost i média a zároveň propagovala v každém roce vždy nějaké téma zásadní pro knihovny. Poprvé bylo toto jednotné komunikační téma využito v roce 2020, od roku 2021 se téma vždy rozdělilo do dvouletého období - v prvním roce je komunikováno mezi knihovníky, ve druhém roce směrem k veřejnosti.

KAMPAŇ V ROCE 2024

V roce 2024 se knihovny v celé České republice zapojily do jednotné komunikační kampaně zaměřené na **téma digitální gramotnosti**. Cílem této iniciativy je posílit digitální kompetence knihovníků i veřejnosti, podpořit využívání digitálních služeb státu a přispět k celkové digitální transformaci společnosti. Knihovny se v této oblasti aktivně zapojují do vzdělávacích aktivit, spolupracují s veřejnou správou a dalšími partnery, a nově se také podílejí například na ověřování eDokladů. V roce 2024 zároveň probíhal již patnáctý ročník akce **Březen – měsíc čtenářů** s mottem *S knížkou do života – životem s knihou*, který zdůrazňoval význam čtení od nejútlejšího věku až po stáří. Na toto téma navázal i říjnový **Týden knihoven** s mottem *Život s knihou*, čímž obě celostátní kampaně SKIP připomněly celoživotní roli knih v našem životě.

Plakát k akci Březen
měsíc čtenářů

Plakát k akci
Týden knihoven

TÝDEN KNIHOVEN V LIBERECKÉM KRAJI V ROCE 2024

O PROJEKTU

Týden knihoven je celostátní akce pořádaná každoročně v prvním říjnovém týdnu na podporu knihoven a jejich služeb. Akci pořádá Sekce veřejných knihoven SKIP ČR, spolu s projektem Březen – měsíc čtenářů tvoří jeden z vrcholů knihovnického roku. Cílem je oslovit co nejširší veřejnost, představit knihovny jako moderní, otevřená a inspirativní místa a posílit prestiž čtení. Do akce se zapojují stovky knihoven napříč republikou, které připravují pestrý program pro různé cílové skupiny – od dětí po seniory. Tradiční součástí je i vyhlášení ocenění Knihovna roku a Městská knihovna roku.

TÝDEN KNIHOVEN V ROCE 2024

Do Týdne knihoven 2024 se v Libereckém kraji zapojila řada knihoven s nápaditým programem pro všechny věkové skupiny. Ve **Cvikově** se vše točilo kolem českých ilustrátorů a čtení pro školní družiny, v **Českém Dubu** lákala beseda o Erbenovi, podzimní tvoření i výstava o Bedřichu Smetanovi. V **Doksech** se konala beseda o hradu Bezděz a pohádkový den v zámeckém parku, v **Hrádku nad Nisou** zase výstava „Kniha mého srdce“ a odpoledne se stolními hrami. **Jablonné v Podještědí** přivítalo spisovatelku Ivu Hoňkovou, **Jilemnice** uspořádala festival „Mezi řádky“ s divadelními představeními i robotickými workshopy. V **Kamenickém Šenově** zaujala exotická ochutnávka z cest a burza knih, v **Lomnici nad Popelkou** pak proběhlo rodinné čtení i program s roboty. Všechny tyto akce potvrzují, že knihovny v kraji jsou aktivní a tvoří důležitou část komunitního života.

Robotický workshop
pro děti v Jilemnici

Herní odpoledne
v hrádecké knihovně

VESNICKÁ KNIHOVNA LIBERECKÉHO KRAJE ROKU 2024

O OCENĚNÍ

Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova je každoročně vyhlašována již od roku 1995. Ke spoluvyhlašovatelům soutěže patří Svaz knihovníků a informačních pracovníků, členem krajské hodnotící komise je vždy zástupce SKIP Libereckého kraje. V rámci vyhodnocení soutěže je vždy udělována jedné z obcí cena Vesnická knihovna roku (dříve Diplom za moderní knihovnické a informační služby) spojená s finanční odměnou 20 000 Kč. Oceněná knihovna může být nominována do soutěže Knihovna roku.

VESNICKÁ KNIHOVNA LIBERECKÉHO KRAJE ROKU 2024

V roce 2024 toto ocenění získala **Místní knihovna v Hlavici**. Prostory knihovny prošly roku 2022 rekonstrukcí – byla položena nová podlaha, vzniklo posezení pro návštěvníky včetně malé kuchyňky – a knihovna nyní funguje jako důležité společenské centrum obce. Knihovnice paní Jahelková za svou aktivitu v Hlavicích obdržela v roce 2020 cenu Nejlepší knihovna Libereckého kraje za okres Liberec a v roce 2021 cenu Knihovnice Libereckého kraje.

Místní knihovna v Hlavici

KNIHOVNA ROKU 2024

O OCENĚNÍ

Cenu Knihovna roku uděluje ministr kultury České republiky každoročně od roku 2003 k ohodnocení dlouhodobých zásluh o rozvoj knihovnictví v obcích nebo mimořádného přínosu k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb. Do soutěže je každoročně nominována jedna knihovna z každého kraje, většinou v návaznosti na soutěž Vesnice roku Libereckého kraje. Ocenění je spojeno s finanční odměnou ve výši 70 000 Kč.

NOMINACE NA CENU KNIHOVNA ROKU 2024 ZA LIBERECKÝ KRAJ

V roce 2024 byla na ocenění Knihovna roku za Liberecký kraj nominována **Místní knihovna ve Svijanech**. Svijanská knihovna je skutečným komunitním centrem poskytujícím kulturní, vzdělávací a společenské aktivity pro všechny věkové kategorie. Účastní se projektů jako Noc s Andersenem, Noc literatury a Bookstart - S knížkou do života, organizuje environmentální kroužek Šikulové, večery stolních her, přednášky, besedy i kurzy digitální gramotnosti. Knihovna získala v roce 2019 Diplom za moderní knihovnické a informační služby v rámci soutěže Vesnice roku Libereckého kraje a Zvláštní ocenění v soutěži Knihovna roku.

Noc literatury ve Svijanech

Večer stolních her ve Svijanech

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ROKU 2024

O OCENĚNÍ

Soutěž Městská knihovna roku vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR již od roku 2010, cílem soutěže je ocenit nejlepší české knihovny, které jsou provozovány či zřizovány městy a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění veřejných knihovnických a informačních služeb. Dříve byla nominace na ocenění spíše vlastní aktivitou každé knihovny, od roku 2020 je povinná jedna nominace z každého kraje. Ocenění je spojeno s finanční odměnou ve výši 30 000 Kč.

NOMINACE NA CENU MĚSTSKÁ KNIHOVNA ROKU 2024 ZA LIBERECKÝ KRAJ

Nominovanou knihovnou v roce 2024 za Liberecký kraj se stala **Městská knihovna Železný Brod**. Městská knihovna Železný Brod sídlí od roku 2020 v nově zrekonstruované budově bývalého výměníku na Jiráskově nábřeží, na výhodném místě uprostřed sídliště. Knihovna je umístěna v horním patře dvoupodlažní budovy, v přízemí se nachází depozit a multifunkční sál, který knihovna využívá pro řadu akcí. Městská knihovna v Železném Brodě v sobě spojuje příjemné nové prostředí, funkčnost a promyšlené a dobře zacílené služby a akce, a nominaci na ocenění Městská knihovna roku 2024 si rozhodně zaslouží.

Městská knihovna Železný Brod

Interiér knihovny v Železném Brodě

NEJLEPŠÍ KNIHOVNA LIBERECKÉHO KRAJE ROKU 2024

O OCENĚNÍ

Cenu uděluje každé dva roky Liberecký kraj ve spolupráci s Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci. Ocenění bylo poprvé uděleno roku 2014 a uděluje se jako vyjádření uznání knihovně za její činnost a zásluhy. Z každého okresu jsou vždy nominovány tři knihovny a jedna se stane vítěznou, jako vítězné jsou tedy oceněny vždy čtyři knihovny. Ceny jsou vždy předávány na tradičním prosincovém Setkání knihovníků Libereckého kraje, každá vítězná knihovna obdrží diplom a finanční odměnu 25 000 Kč od Libereckého kraje.

OCENĚNÉ KNIHOVNY ROKU 2024

Ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2024 získaly tyto knihovny:

- **Místní knihovna Okna**, knihovník Jaroslav Kunc (okres Česká Lípa)
- **Obecní knihovna Loužnice**, knihovnice Monika Tilerová (okres Jablonec nad Nisou)
- **Místní knihovna ve Svijanech**, knihovnice Šárka Kalferstová (okres Liberec)
- **Obecní knihovna v Tatobitech**, knihovnice Radana Mlejnková (okres Semily)

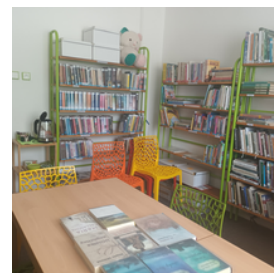
Místní knihovna
Okna

Místní knihovna ve
Svijanech

Obecní knihovna
Loužnice

Obecní knihovna
v Tatobitech

OCENĚNÍ MARK ZA LIBERECKÝ KRAJ

O OCENĚNÍ

Cenu MARK uděluje Svaz knihovníků a infomačních pracovníků ČR od roku 2010. Cílem ceny je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků knihoven, pedagogů a studentů oboru a ohodnotit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v daném roce. Ze začátku probíhaly nominace spíše v návaznosti na projekty celostátního významu, od roku 2023 se cena uděluje vždy na krajské úrovni, a teprve poté i celostátně. Ocenění zaštitilo Sdružení místních samospráv.

CENA MARK ZA LIBERECKÝ KRAJ V ROCE 2024

Anežka Plíková je od roku 2020 knihovnicí malého městysu. Po aktualizaci fondu se vrhla na program knihovny a rozeběhnutí komunikace se čtenáři, od převzetí knihovny vnímala také potřebu čtecího koutku v knihovně. Neváhala proto vyzkoušet aplikaci EPP od Nadace ČEZ a naplánovala zde projekt Barevná knihovna pro děti. Všechno šlo hladce - Anežce se podařilo získat pro knihovnu 40 000 Kč a vybavit ji novým nábytkem. Cenu MARK za Liberecký kraj v roce 2024 získala za komunitní propojení Libštátu, zvelebení knihovny a inovativní inspirativní přístup pro všechny knihovníky.

Anežka Plíková

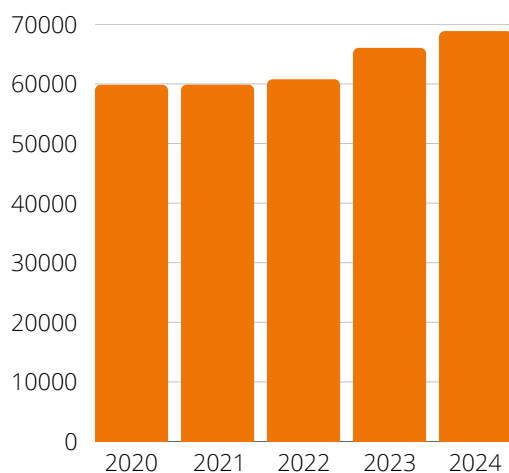
Místní lidová
knihovna Libštát

KNIHOVNÍ FONDY

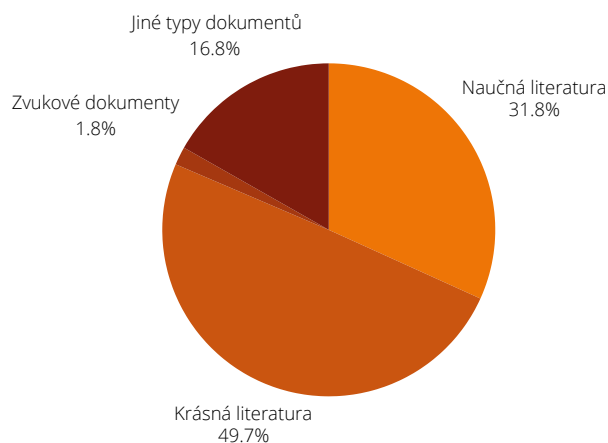
Představené jsou pouze některé statistické ukazatele, kompletní přehled nabízí dokumenty **Výsledky činnosti knihoven Libereckého kraje a Plnění vybraných standardů veřejných knihovnických a informačních služeb v knihovnách Libereckého kraje** na stránce www.kvkli.cz/pro-knihovny/regionalni-funkce-v-libereckem-kraji.

Celkový součet knihovních fondů všech knihoven zaznamenal opět velmi drobný pokles, který v tomto případě vypovídá o potřebné aktualizaci knihovního fondu. **V roce 2024 činil celkový součet všech knižních jednotek v kraji 2 715 720** a v knihovnách přibýlo 68 873 nových dokumentů.

Přírůstky knihovního fondu všech knihoven Libereckého kraje:

Přehled tematického rozdělení knihovního fondu všech knihoven Libereckého kraje:

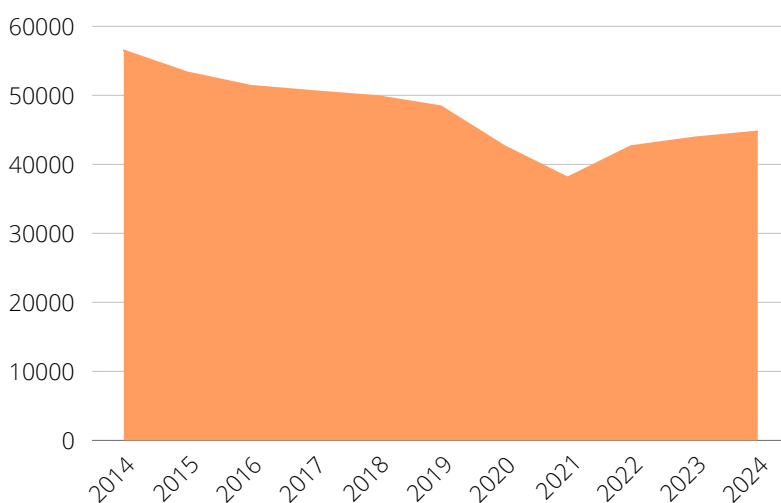

Náklady na nákup knihovního fondu, které by se podle standardu měly pohybovat v rozpětí 30–55 Kč na 1 obyvatele, splňovalo v Libereckém kraji v roce 2024 25 % knihoven. Zejména na Semilsku je řada menších knihoven, které vlastní fond vůbec nenakupují, ač jsou knihovníci pravidelně informováni o standardech a možnostech komunikace se zřizovateli. Patrný je stoupající trend v počtu distribuovaných výměnných souborů. Procento obnovy knihovního fondu novými přírůstky, které by podle standardu mělo být minimálně 7 %, splňovalo v roce 2024 28 % knihoven.

ČTENÁŘI V KNIHOVNÁCH

V počtu registrovaných uživatelů knihoven došlo v roce 2024 opět k drobnému růstu, který je pozorovatelný od ústupu pandemie COVID-19. Stále je ale nejisté, zda v budoucnu dojde k návratu na původní úroveň z roku 2019 – úbytek čtenářů byl i před pandemií setrvalým trendem v knihovnách. **Celkem bylo v roce 2024 v knihovnách Libereckého kraje registrováno 44 743 čtenářů.** Z celkového počtu čtenářů je jich 25 % ve věku do 15 let.

Přehled počtu registrovaných uživatelů
všech knihoven Libereckého kraje:

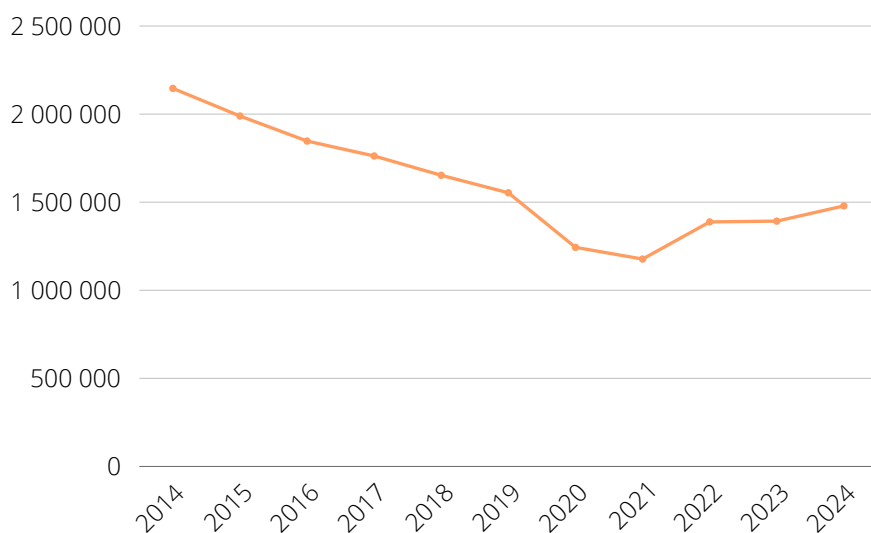
Dlouhodobý pokles počtu čtenářů v knihovnách, patrný nejen v Libereckém kraji, ale napříč celou republikou, odráží proměnu role knihoven v současné společnosti. Tento vývoj jasně ukazuje, že knihovny již nelze vnímat pouze jako místa pro půjčování knih — taková představa neodpovídá dnešní realitě. Moderní knihovny plní řadu dalších funkcí: slouží jako centra vzdělávání a celoživotního učení, přirozená komunitní centra a instituce uchovávací a zprostředkovávající kulturní a znalostní bohatství. Právě na těchto třech pilířích staví také **Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027.**

VÝPŮJČKY

Celkový počet výpůjček v knihovnách Libereckého kraje zaznamenal oproti loňskému roku drobné zvýšení. **Celkově bylo v roce 2024 v knihovnách Libereckého kraje vypůjčeno 1 478 800 knižních jednotek**, v roce 2023 to bylo 1 392 458 knih. Stejně jako v případě registrovaných uživatelů knihoven ale není jisté, zda se počet výpůjček přiblíží stavu před pandemií COVID-19 v roce 2019, nebo bude pokračovat postupný pokles.

Nárůst počtu výpůjček e-knih je dlouhodobým trendem, do celkového počtu výpůjček se ale promítá jen marginálně, a podílí se na něm spíše větší profesionální knihovny.

Přehled počtu všech výpůjček
v knihovnách Libereckého kraje:

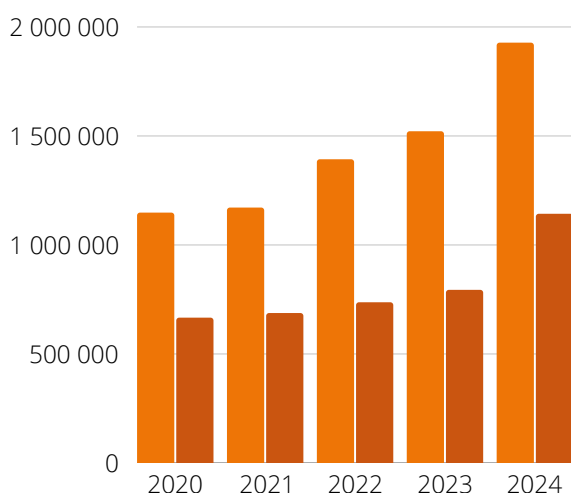
Trend klesajícího počtu výpůjček, který byl dobře viditelný před pandemií již od roku 2012, také vypovídá o transformaci knihoven v novější době. Knihovny nabízejí mnohem více než jen půjčování knih – jsou přirozenými centry komunit, nabízejí možnost vzdělávání i aktivního trávení volného času, poskytují rovný přístup k informacím včetně prostoru pro diskuze a setkávání. O všechna tato fakta se opírá **Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027**.

NÁVŠTĚVNÍCI KNIHOVEN

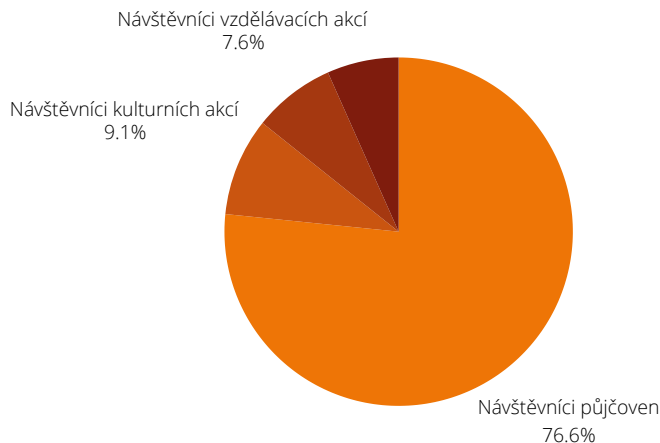
Oproti jiným statistickým indikátorům je u počtu návštěvníků knihoven jasně patrná vzestupná tendence. **Celkově navštívilo v roce 2024 knihovny Libereckého kraje 1 928 049 osob, z tohoto celkového počtu bylo 1 143 039 návštěvníků online služeb knihoven.** Fyzických návštěvníků tedy dorazilo do knihoven 785 010.

Nárůst počtu návštěvníků online služeb vychází zejména ze statistik krajské knihovny, v roce 2023 se jednalo o 540 322 návštěvníků, v roce 2024 již o 839 747 návštěvníků.

Přehled počtu návštěvníků v knihovnách Libereckého kraje (z toho počet online návštěv):

Přehled skladby fyzických návštěvníků knihoven v Libereckém kraji:

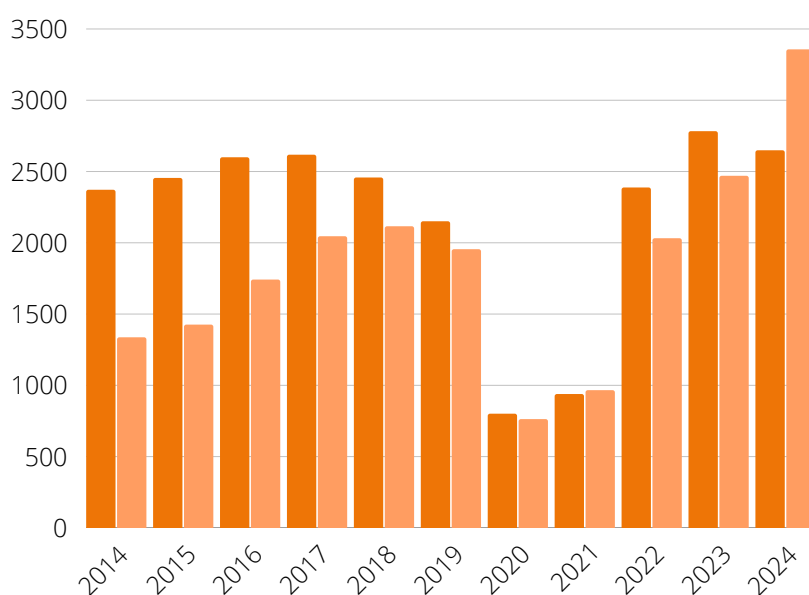

Detailní skladba fyzických návštěvníků knihoven je velmi podobná roku 2023, liší se pouze kvantitativně. Více než tři čtvrtiny fyzických návštěvníků využívá služby půjčoven a studoven, 17 % navštívilo kulturní a vzdělávací akce, zbylých 7 % návštěvníků využilo v knihovně Internet nebo se zúčastnili jiné akce, která se konala v prostorách knihovny.

AKCE V KNIHOVNÁCH

V kontrastu s roky 2020 a 2021 je nejlépe vidět dopad, jaký na činnost knihoven měla pandemie COVID-19. Po prudkém útlumu byl znát nárůst v roce 2022, který pokračuje i v letech 2023 a 2024. **V knihovnách proběhlo celkem 2 649 akcí kulturních a 3 357 akcí vzdělávacích.** V souvislosti s poklesem využívání tradičních výpůjčních služeb je právě na pořádání akcí nejvíce znát, že se náplň činnosti knihoven posouvá více ke službám komunitním – jako míst setkávání a pořádání různých aktivit.

Přehled počtu kulturních a vzdělávacích akcí
v knihovnách Libereckého kraje:

V roce 2024 došlo v knihovnách Libereckého kraje k zásadnímu nárůstu počtu vzdělávacích akcí. Zatímco počet kulturních akcí (2 649) zůstal srovnatelný s předchozím rokem, u akcí vzdělávacích došlo k mimořádnému vzestupu – z 2 470 akcí v roce 2023 na 3 357 akcí v roce 2024. Na růstu počtu vzdělávacích akcí se částečně podílelo mnoho aktivních profesionálních i neprofesionálních knihoven, zásadní roli však sehrála Městská knihovna Antonína Marka v Turnově. K 1. červenci 2024 pod tuto knihovnu organizačně přešlo Vzdělávací centrum Turnov, o. p. s., jehož rozsáhlé vzdělávací aktivity se nově promítly do knihovnických statistik. Tato změna významně ovlivnila celkový obraz o vzdělávací činnosti knihoven v kraji.

ZÁVĚR

SÍŤ KNIHOVEN

V roce 2024 tvořilo síť veřejných knihoven Libereckého kraje celkem 200 knihoven a 31 poboček, z toho většina byla neprofesionálních. V mnoha obcích proběhly v knihovnách rekonstrukce, modernizace systémů i personální změny, které odrážejí snahu přizpůsobit knihovny současným potřebám. Klíčovou roli v rozvoji knihoven sehrávají regionální funkce, které zajišťují metodickou podporu, výměnné fondy i vzdělávání knihovníků a ovlivňují kvalitu služeb knihoven v celém kraji.

OCENĚNÍ KNIHOVEN V ROCE 2024

Rok 2024 přinesl řadu knihovnických ocenění v Libereckém kraji. Titul Vesnická knihovna Libereckého kraje získala knihovna v Hlavici, v soutěži Knihovna roku pak Liberecký kraj reprezentovala Místní knihovna ve Svijanech se silným komunitním programem. Nominaci na Městskou knihovnu roku obdržela knihovna v Železném Brodu. Ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje si odnesly knihovny v Oknech, Louznici, Svijanech a Tatobitech. Cenu MARK za Liberecký kraj získala Anežka Plívová z Libštátu za projekt dětského čtecího koutku.

STATISTICKÉ VÝSLEDKY KNIHOVEN

V roce 2024 čítal knihovní fond v Libereckém kraji přes 2,7 milionu jednotek, přibýlo téměř 69 tisíc nových dokumentů. Registrovaných čtenářů bylo 44 743, z toho čtvrtina dětí do 15 let. Do knihoven zavítalo téměř 2 miliony návštěvníků, z toho více než polovina využila online služby. Počet fyzických návštěvníků i výpůjček meziročně vzrostl – v roce 2024 bylo vypůjčeno přes 1,47 milionu knih. Stále zřetelnější je trend proměny knihoven v místa setkávání a neformálního vzdělávání. Dokládá to mimo jiné nárůst počtu akcí: uskutečnilo se 2 649 kulturních a rekordních 3 357 vzdělávacích aktivit. Významnou měrou se na tomto růstu podílela Městská knihovna Antonína Marka v Turnově, která nově zaštiťuje i činnost Vzdělávacího centra Turnov.

ROČENKA KNIHOVEN LIBERECKÉHO KRAJE 2024

Pro vnitřní potřebu knihoven a jejich zřizovatelů v Libereckém kraji. Zpracováno na základě statistických výkazů knihoven Libereckého kraje.

Vydala:

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace

Rumjancevova 1362/1, 460 01 Liberec I – Staré Město

www.kvkl.cz

Zpracovala: Michaela Staňková, stankova@kvkli.cz

Vydáno: červen 2025

Vydáváno elektronicky